

משם ומכאן מארכיון הגולן

ניוזלטר חודשי מאוצרות הארכיון

גיליון מס' 7

יא' בתמוז תשע"ט

14.7.2019

ממדפי הארכיון...

קוראים יקרים,

חודש תמוז הוא חודש בו הפך חזון ההתיישבות בגולן להלכה למעשה.

חודש לאחר מלחמת ששת הימים, ב-14.7.1967, עלו ראשוני

המתיישבים והחלו ליישב את הגולן.

הפעם נקדיש את הניוזלטר לאותם יזמים ראשונים שעלו לכאן עם חלום

והפכוהו להתיישבות של ממש. נספר על קיבוץ גולן שהפך לימים

לקיבוץ מרום גולן והיה לישוב הראשון שקם בגולן. נספר על ישובים

נוספים שעלו לקרקע בחודש תמוז ובהם בירת הגולן- קצרין. וכמו תמיד

נספר סיפור מורשת מאדמת הגולן.

קריאה מהנה,

צוות ארכיון הגולן

שניים במכה - בכורה עולמית בנחל סמך

ערן מאיר / מכון שמיר

ה-14.7 הוא יום היסטורי להתיישבות בגולן, אבל שנה בלבד קודם לכן, באותו תאריך, התרחש בגולן אירוע דרמטי לא פחות. ה-14.7.1966 היה יום קיץ חם בשמי הגולן ולא רק בגלל שמש הקיץ הקופחת. באותו יום נרשמה בשמי הגולן הפלת בכורה עולמית של מטוס המיראז' הצרפתי, פאר התעשייה של מפעלי דאסו. יום משמח לצרפתים שכידוע מציינים בתאריך זה את יום הבסטיליה, המקבילה ליום העצמאות שלנו. במקביל היה זה יום פחות משמח לברה"מ שכן באותו יום הופל בקרב אווירי, לראשונה בעולם, מטוס מיג 21, פאר התעשייה הצבאית הסובייטית. מדובר למעשה באותו אירוע. היה זה אקורד הסיום של מפעל ההטיה הסורי, המקבילה לפרויקט ההתבססות האיראני של ימינו.

כהיום כן אז, מדובר בתקופה ממושכת של תקריות. הסורים מנסים לחפור וישראל משבשת בכל הכלים העומדים לרשותה, כמעט. דווקא חיל האוויר כמעט ולא נטל חלק במאמץ המיני-מלחמתי. אבל בחודש יולי '66 נתקלה ישראל בבעיה. העבודות הסוריות הורחקו אל מעלה נחל סמך, לא רחוק מאתר עין-קשתות (אום אל קנאטיר). האפשרות להפעיל ירי טנקים ישראליים אינה יעילה שכן בינם לבין הטרקטור הסורי מפרידים 12 ק"מ של כנרת ועוד כ-10 ק"מ של עומק הגולן. בלית ברירה הוזעק חיל האוויר. מטוסי המיראז' אכן תקפו את כלי העבודה אבל הסורים טמנו גם הם ידם בקלחת והקפיצו כהגנה את מיטב מטוסייהם ובהם מיג 21 החדיש. בקרב האוויר שהתפתח נערך מרדף ובו הפיל הטייס יורם אגמון את היריב הסורי.

שרידיו של מטוס מיג מפוזרים עדיין בסביבת מאגר רוויה שליד הישוב נטור. מפלס המים העולה כיסה, אולי, את מיודענו מהקרב ההיסטורי. בקיצור שניים במחיר אחד ועל הדרך היסטוריה מקומית והיסטוריה עולמית.

שרידי המיג הסורי
במאגר רוויה

שניים במכה - בכורה עולמית בנחל סמך

ערן מאיר / מכון שמיר

בטאון חיל האוויר יולי 1988 מס' 63-64 (165-164)

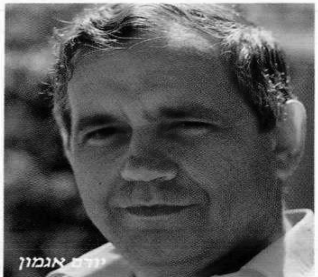
סופר-מיסטר: המתין שלושה קרבות אוויר

סופר-מיסטר: המיג נכנס לסיחרור

ראשוני הסופר-מיסטר נרכשו מצרפת בתחילת 1957. המזל לא שיחק לסופר-מיסטר, שנאלץ להמתין לאחר שלושה קרבות אוויר עד שנקבעה ואשרה הפלתו הראשונה. בקרב האוויר הראשון, שערך בנובמבר 1959, פגע טייס סופר-מיסטר במטוס מיג, שהצליח לחזור לשטח מיסטרם בארבעה מטוסי מיג-17, שטסו לכיוון באר-שב. זוג אחד הסתובב ונסוג כעוד הווג השני נכנס ליעמות אוויר עם המטוסים הישראליים. בקרב שהתפתח בגובה 16 אלף רגל, נפגע מיג-17 אחד, אך הצליח לבצע נחיתת-אונס בבסיסו. חודשיים מאוחר יותר נפגעו זוג מיגים נוספים בקרב אוויר עם סופר-מיסטרם, אך "סירבו" מוּסְמָה, ליפול.

ב-28 באפריל 1961 סיימו א' צור כהן ברק ו'ל את תקופת ההמתנה הארוכה. אותו יום הוזנק השני למיפגש באוויר ניצנה. זוג מטוסי מיג-17 גחו מולם ונכנסו איתם לקרב. המיגים ניסו לשבור צפונה בעוד הישראלים מצידם מנסים לסגור עליהם ולכוונם לאוויר באר-שב. עידדת התימונים החריף פים, שביצעו טייסי הסופר-מיסטרם, אילצו את שתי המיגים לחדד את פניותיהם. כאחת השבירות החדות, איבד אחד מטייסי המיגים את השליטה על מטוסו ונקלע לסיחרור. הטייס הצליח לנטוש באיזור אל-עריש כעוד שמטוסו התרסק באדמה. כך זכתה טייסת הסופר-מיסטר בהפלתה הראשונה.

היסטוריה כשהפיל מיג-21 סורי. המיג 21 הראשון שהופל. באותה תקופה הוחרף המאבק הישראלי-סורי, שפרץ על רקע הניסיון להטות את מקורות הירדן ולמנוע את זרימת מימיו לשטח ישראל. באותו יום, תיכנן צה"ל לשים קץ לתוכנית ההטיה הסורית. תא"ל (מיל') יורם אגמון, שהיה אז מדרוך צעיר בבית-הספר לטיסה, נזכר: "הוועקתי לטייסת המיראזים, בה היי"ר תי מוצב בחירום. השתבצתי כמספר ארבע ברביעייה שעמדה לזנק. בשעה

שתיים אחרי-הצהריים הוזנקו לכיוון רמת-הגולן, במטרה להחליף רביעייה קודמת שחזרה מפטרול. במשך כל אותה הבוקר דאגו מטוסי המיראז' שמלאכת הווסורים והמיסטרם התוקפים, לא תופרע. ביצענו פטרול כאשר המשטח היתמרו עמדי עשן, עדות אילמת לתקיפות מטוסינו. לפתע קיב לנו הוראה מהבקר לפנות מערבה בכוח מנוע מלא. היה ברור, שמשהו עומד להתרשש.

פנינו מערבה והמוכיל פתח מבצר. מתוך שיקולי חיסכון בדלק, החלטתי

שלא לפתוח מבצר והמשכתי בטיסה מערבה. בנקודה מסויימת הורה לנו הבקר לפנות מזרחה. ביצענו תפנית לאחר וטסנו לעבר רמת-הגולן, במג"מ לחזור לנתיב הפטרול המקורי. לפתע הבחנתי משמאלי בנקודה נוצצת, בגובה נמוך מאוד. הנקודה התקדמה בכיוון דרום-מזרח לאוויר מיפגש הירמוך והנכרת. הודעתי למר ביל שאני נמצא בקשר-עין עם מטוס אויב, הורדתי את האף והשלכתי את הבידונים. צללתי בחדות למטה, מתאמץ להמשיך ולשמור על קשר-עין עם המטוס. את כל הפעולות ביצעתי מבלי להסיר את העין מהנקודה המנצצת. ססתי בגובה נמוך של כ-500 רגל, במהירות גבוהה, ובמרחק 2,000 מטר לערך זיהיתי זוג מטוסי מיג-21. הפער בינינו הלך והצטמצם, כאשר הם קיבלו התראה על נוכחותי וכייעו שבינה שמאלה. למרות שידעתי שהמיג-21 שובר טוב, הפתיעה אותי הזווית החדה בה התבצעה השבירה. המיג הימני נעלם לי ואני משכתי בחדות למעלה, כדי להאט ולסגור על המיג השמאלי. בטווח של 350 מטר נכנסתי עליו ליעף ושיגרתי לעברו צרור קצר, אך ללא כל תוצאות. ביצעתי מייד חימרון נוסף וצימצמתי את הטווח בינינו עד ל-250 מטר. את הצרור השני כיוונתי בדייקנות ומייד הבחנתי בפיצוץ עז בכנף ימין של המיג. הכנף נקרעה מעל גוף המטוס, והסתחרר ימינה. חלפתי משמאלו וראיתי את הטייס נושם לקחתי כיוון מערבה והצטרפתי למבנה באיזור הנכרת.

המטוסים האחרים, שהיו קצרים בדלק, נאלצו לנחות בבסיס רמת-הגולן, בכות המבצר הסגור, היה די זלך כדי לחזור לבסיס-האם. היה לי חשוב לחזור הביתה אחרי ההפלה. הביתה - ולא לשום מקום אחר. באז, גלגול ונחיתה. בדרך המטוסים מצאתי המולה גדולה. לא היה גבול לשמחה. מאוחר יותר הסתבר שאותו יום היה גם אקורד הסיים של תוכנית ההטיה הסורית. המטרה הושגה מעל ומעבר.

המיראז' מספר 159, בו בוצעה הפלת הבכורה, היה עם הזמן לאייס-האיסיים של חיל-האוויר ורשם לזכותו לא פחות מ-13 הפלות.

שני צרורות ארוכים מאד עד שראיתי להבה ארוכה פורצת מהמיג שלי. כאן החל למעשה קרב האוויר האמיתי. יאק סס הביתה ואגוזי ואני התלבשנו על רביעיית מיגים. מטווח 250 מטרים פתחנו עליהם באש. כאשר החלו המיגים לשלוח בנו צרורות, שכבר נורקנו את מיכלי הדלק הנתיקים. שלישית המיסטרם השנייה נכנסה גם היא לקרב. היה שם כלגאן גדול, כולם ירו על כולם בגבהים נמוכים מאד והרדיו התמלא צעקות.

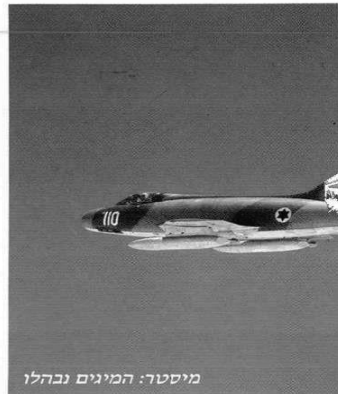
כאשר התאוששתי קצת מההלם הראשוני, גיליתי לתדהמתי חור בכנף ימין שלי. הסתבר שהכרוכים, שהיו חודרי שריון, לא פגעו במערכות המיג. טוס המיגים שיהיו את הפגיעה שלי, התגוו מאד על שלא נפלתי. שני מיגים התיישבו על הנוב שלי וניסו להחזיק אותי קצר. מבט מהיר כמד הדלק הבחיר לי שאני נמצא מתחת למינימום כדי לחזור הביתה. התחלתי בסידרה של שבירות עם מגמת אף לכיוון מזרח. התיאוריה היתה אז שמגי-15 לא פוגה טוב ימינה. זה היה, ונשאר, נבדד תיאוריה. במציאות המיגים שבנו אחרי יפה מאד. הבעיה החמורה ביותר היתה חוסר הזיהוי. החשש הגדול היה שנפגע אחד בשני. הודהינו בקשר, כל אחד בשמו ושאר המיסטרם התארגנו למבנה מסודר. המיגים שישבו עלי נבהלו כנראה מכמות מוחלטת ועזבו אותי. כחמישה ק"מ מרחיקת לעלה הצטרפתי למבנה. טסנו נמוך עד לימת בארדאוויל, משכנו לגובה וגלשנו הביתה. נחתנו, והמנר עים כבו מייד.

בסיכומי-שילדבר היה הקרב שונה לחלוטין מכל מה שבניתי ודמינתי. הנוקה לא מאורגנת ולא מתודתית, ללא בקר, רחוק מהבית וללא ידע מספיק לקראת מה הולכים. למעשה, נלחמנו יותר על חיינו מאשר ניסיון להפיל מיגים. את ההפלה הראשונה הוז אפשר לוקף לא מעט, דווקא לעובדת היותי טייס חסר ניסיון. במידה שלא יייתי מקטין את מהירות בכניסה ליעף, לא הייתי מצליח לפגוע במטוס. תהילת הניצחון היתה אז צנועה הרבה יותר מהיום וההפלה שלי פשוט נבלעה בין כל ההפלות האחרות.

מיראז'

מתנה ליום הבסטיליה

מטוסי המיראז' שנחתו בארץ באפריל 1962, פתחו את עידן המא"ר-2 בחיל-האוויר. לימים, מופקדים בידיים האמונות של הטייסים הישראלים, ביססו המיראזים את אמינותה של תעשיית המטוסים הצרפתית. ספק אם היה המיראז' הופך לשם-דבר, לולא פרק-הזמן שעשה בשורות חיל-האוויר. בשמי מלחמת ששת-הימים, עשה המיראז' כבתוך שלו. המיראז' המוצלח השתתף גם בשתי המלחמות הבאות וזקף לזכותו מאות הפלות מטוסי אויב. ביום בו ציינה צרפת את נפילת הבאסטיליה, ה-14 ביולי, העניק לצרפתים סרן יורם אגמון סיבה נוספת לתגיגות. בשנה היתה 1966 כאשר מטוס המיראז' שהטיס אגמון עשה

מיסטר: המיגים נבהלו

מיראז': המפיל הלאומי

מזל טוב...!

קיבוץ אלרום עלה לנקודת הקבע ב- 13.7.1971
לאחר שישב כשנה בנקודה זמנית בעין חוור.
הישוב שנמצא בגובה 1049 מ' מעל פני הים מונה כיום כ-400
תושבים.
מזל טוב לקיבוץ אלרום

יום העלייה לקרקע, 13.7.1971

עשו לנו לייק בפייסבוק

פניות הציבור :
archive@gri.org.il

מזל טוב...!

**מושב אניעם עלה לנקודת הקבע ב- 28.7.1978
ראשיתו ב-1971 (נקרא-עליה 70). ב-1973 עברו חבריו לנקודה
זמנית ברמות וכאמור, בחלוף 5 שנים עבר הישוב לנקודת הקבע.
אניעם הוקמה ככפר אומנים וחיים בה כיום כ-550 תושבים.
מזל טוב אניעם.**

מזל טוב...

קיבוץ מרום גולן - הישוב הראשון בגולן

קיבוץ מרום גולן עלה לקרקע ב-14.7.1967, חודש לאחר מלחמת ששת הימים. חבריו הראשונים ישבו תחילה בנקודה זמנית בעליקה. ב-1.10.1967 העתיק הקיבוץ את מושבו לעיירת הרפאים קוניטרה ושם ניתן לו שמו הראשון- קיבוץ גולן. באפריל 1972 עבר קיבוץ מרום גולן לנקודת הקבע. הקיבוץ שיושב בגובה של 977 מטרים מונה כיום כ-700 תושבים. מזל טוב קיבוץ מרום גולן.

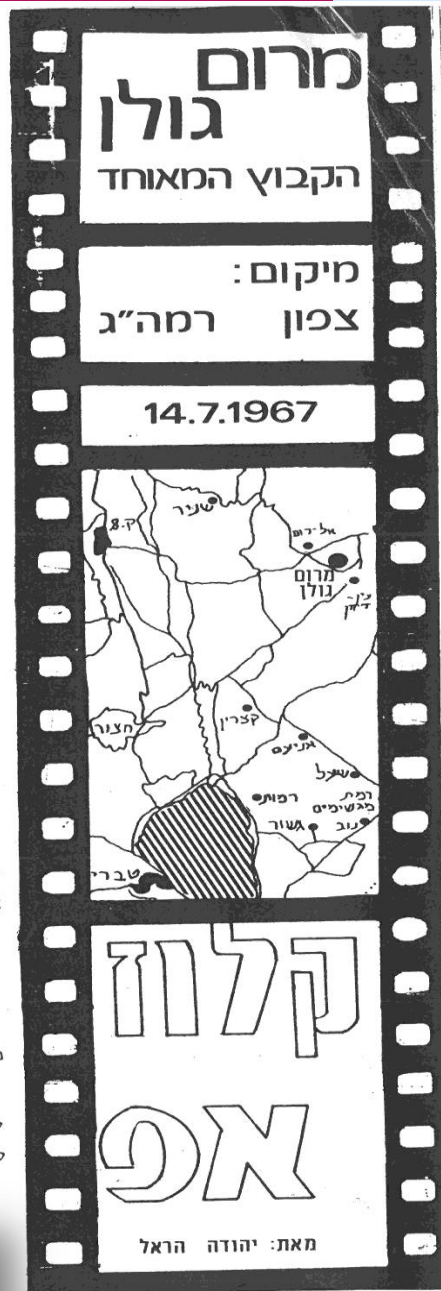

קיבוץ מרום גולן - הישוב הראשון בגולן

היסטוריה בקיצור רב

- יוני 1967..... באסיפת ישובי הגליל בגדות מוחלט על נסיון להתישבות ברמת הגולן...
- 14 יולי 67..... הקבוצה הראשונה עולה למחנה הנטוש בעליקה ועוסקת באיסוף בקר.....
- 19 אוגוסט 67..... הוחל בהריש.....
- 31 אוגוסט 67..... החלטת הממשלה על האחזות בגולן.....
- אוקטובר 67..... מחוסר מקום עוברים לשיכון הקצינים בקוניטרה.....
- ינואר 68..... ראשוני עין זיוון שוהים במרום גולן.....
- אפריל 68..... סדר פסח ראשון בגולן בהשתתפות יצחק טבנקין ואברהם הרצפלד.....
- נפתח בית הילדים הראשון..... הממשלה אישרה כניית ישוב קבע.....
- אוקטובר 68..... הצטרפות לקיבוץ המאוחד..... פתיחת מחצבת הטוף.....
- דצמבר 68..... נקבע השם "מרום גולן".....
- פברואר 69..... שבע חתונות ביום אחד ובאותו לום ההפגזה הראשונה על המשק.....
- ספטמבר 69..... פתיחת הכיתה הראשונה בבית הספר.....
- יוני 70..... הוחל בכניית נקודת הקבע..... שלושה ימי קרבות עם הסורים בהפגזות קשות, מסרבים לפנות את הילדים.....
- 31 מרץ 72..... אחרי כמעט חמש שנים בשתי נקודות זמניות, העברה לנקודת הקבע שכלוע תל בנטל.....
- נובמבר 72..... הפגזה קשה על המשק, נפילת מרכז המשק מיכה פיכמן והרס רב במשק.....
- ינואר 73..... הפגזה נוספת ונזקים כבדים.....
- קיץ 73..... קליטת משפחות רבות מהעיר.....
- אוקטובר 73..... מלחמת יום הכיפורים - נפילת ארבעה ממיסדי המשק: אכרמלה, מנצ'ל, קובל ומנחם.....
- פינוי ושיבה למשק..... מלחמת התשה במשך חודשים ארוכים..... מאבק נגד נסיגה מהקו הסגול..... הקמת קשת.....
- מאי 74..... הסכם הפרדה..... שקט, משבר חברתי ראשון אחרי שבע שנות גידול רצוף.....
- יולי 77..... חג ה-10, גידול והתפתחות מחודשים.....
- קיץ 78..... קליטת משפחות רבות מהעיר.....

מזל טוב...

קצרין- בירת הגולן

העיר קצרין החלה כגרעין קצרין ב-24.5.1975.
 ב-15.7.1977 החל אכלוס העיר ונהרו אליה המשפחות הראשונות.
 קצרין מונה כיום כ-8000 תושבים.
 מזל טוב קצרין.

קצרינ - ראשיתה של בירת הגולן

אותר המקום להקמת עיר עברית ראשונה ברמת הגולן

9-2-1973 - בקרוב מאד * האוצר * לא היה בעית הקציני
עבודת ההכשרה היולו...
עיר ברית בישראל עולה...
היה ברחוב...
היה ברחוב...
היה ברחוב...

נפקדת פקוד
לשנת ה'

ה-אלוף...
מאר לרובת הגולן...
הנכס פקוד...
ר

ברכוב...
מכ"ל...
מכ"ל...
מכ"ל...
מכ"ל...
מכ"ל...

העבודות להקמת עיר באולן י' חלו בעוד כמה שבועות

בקרוב תיפתח הרשמת מתנחלים - יינתנו הקלות מיוחדות לאזרחים עובדי צה"ל ולאנשי קבע * המשקיעים בגולן ובגבול לבנון ייהפכו ליישובים מבוצרים
בקרוב מורה ברת המסל ה"ליון בקרוב 18 ק"מ מן הגולן
בנוי טכנות אחרים יחולו בקור עבודת המסר הציר המלו בבלית הראשונה, בניתי נגורים מיוחדים שיבנו נו כמסח מוויי בניתי ציי מור שירותים ואזור של תמי סת קלה כור בעיקרם של מסר תלמיכם בקום תית מיסוד עד 5000 הוער התמיכה שיעידו לא נקב טמה התחסי ב- הרילת על אטי צבא, ה"מסרם באזור
מיישמי ומסר של רמת הגולן תבולו והלבנו העל המסיים לך כמול יתי נו ימלי הגנת מיישמים כשסמ נותו וית לוחמים במטרת של שישית א פועית נאש על השנת לנדרז הז ייהפכו המסיים הקרכים בולנו ומבול התי בום התלתי קטר מומים ה' בוקרים אנשי ייישובים ה' מסררים כחוחות טוחת של צה"לי יצבו במיושום ברוני דות של הגנת מוחכות, ה' שיעובות כמרחב האזורי...

משרד השיכון
המנהל לבניה נפרדת וישובים חדשים

קצרינ

ברמת הגולן

מוזמינה אתכם להתגורר בה.

- 1. על הרשם למלא טופס בקשה להשקנת בקצרינ - ולרף אישור משכורת, אישור מתאים על המקצוע וכל תעודת נוספת שיש בה כדי לתמוך בבקשה.
- 2. על הרשם להפקיד סך - 7,500 ליי לכות חברת שיכון ופיתוח.
- 3. אישור הוכחות והפניה לבנק לקבלת הטיעון ונא מטעם משרד השיכון לאחר החלטת ועדת האוכלוס.

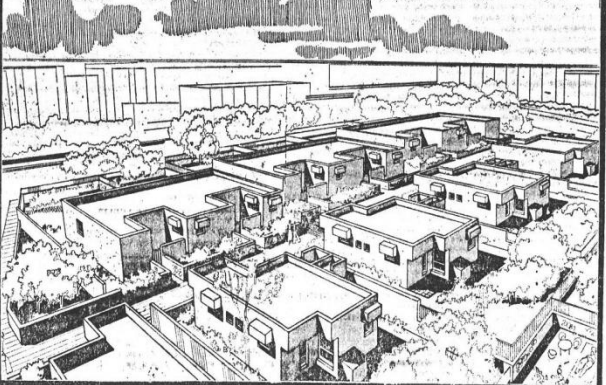

החלה הרשמת מועמדים להישובות בקצרינ. ההרשמת תמשך חודש וחצי והמתים ביום א' 17.10.76
חירות המוענת לרכישה הן: 473 חדרים בבתים חד קומיים (מדוים וסורים) ליי ועד במחירים חלל מ-218,000 ליי ועד 243,000 ליי
ידות של 3,2 473 חדרים בבתים חלת קומתיים במחור החל מ-150,000 ליי ועד 223,000 ליי
נובה הטיעון הניתן לרכישה יוקה כדלקמן:

משמשת משביות ומבנות ילוד	מטבחיות ומבנות ילוד	הרחבת (משביות) בלי
65,000	130,000	85,000
35,000	35,000	35,000
28,000	28,000	28,000

טופסי ההרשמה ופרטים נוספים על המקום ועל החירות המוענות למכירת 'ניחן לקבל במקומות האבים: קצרינ; במשרד צנות החקמה. בימים ב' רד' בין השעות 09:00-12:00 בשני בני חברת שיכון ופיתוח לישראל בע"מ נצרת עילית;
המרכז המסחרי החדש קומון ב' מיום: א-ז/ אשעות: 12:00-18:00 16:00-18:00
מיום: א, כ, ה, ה, אשעות: 12:00-15:00
סניף תל אביב והמרכז: רחוב האביבה 18/א;
מיום: א-ז/ אשעות: 12:00-18:00 08:00-12:00
מיום: א, כ, ה, אשעות: 15:00-17:00
סניף חיפה: רחוב הרצל 4
מיום: א-ז/ אשעות: 12:00-18:00 08:00-12:00
מיום: א, כ, ה, אשעות: 16:00-18:00

לפיתוח ורשמת שלוח את התמלול הציב:
לכ"ב שיכון ופיתוח לישראל בע"מ עבור קצרינ - ברמת הגולן, ת.ד. 7037 תל אביב.

עשו לנו לייק בפייסבוק

בניות הציבור:

archive@gri.org.il

קצרין - ראשיתה של בירת הגולן

בניני חברת, שיקון ופיתוח (מימין) מקבלים בלחם גלילית בני משפחת פרידמן, מראשוני המתיישבים בקצרין (1975, 13.12.75) 36 (גילס: 17 אדרת)

ראשוני המתיישבים באו לקצרין - העיר העברית בגולן

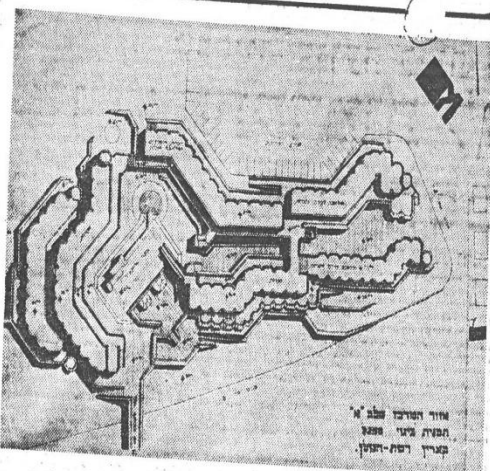
שאלת מלחמה רחוקה הייתה הקבוצה הראשונה בגולן. קצרין, שנקראה אז "בית שמש", הייתה העיר העברית הראשונה בגולן. היא נוסדה בשנת 1952 על ידי קבוצת מתנדבים, בהנהגתו של הרב יצחק אייזיק ווייס. הקבוצה הייתה מורכבת מיהודים ויהודיות, רובם נטולי ילדים, שביקשו להתיישב בגולן. הם נקראו "בני ברית".

הקבוצה הייתה מורכבת מיהודים ויהודיות, רובם נטולי ילדים, שביקשו להתיישב בגולן. הם נקראו "בני ברית".

הקבוצה הייתה מורכבת מיהודים ויהודיות, רובם נטולי ילדים, שביקשו להתיישב בגולן. הם נקראו "בני ברית".

1975 30.12

12.6.1975

אזור השרון שלב א' קצרין - רמת הגולן

תכנית השכונה הראשונה במרכז האיוווי קצרין שברמת הגולן

התוכנית להקמת קצרין לאישור ועדה בשבוע הבא

לא היה כל נסיון מצד שר-השיכון למנוע או לדחות את הקמת המרכז האזורי

בגשר עילי, מעל פני המבשר, הוקם המרכז החדש. המרכז החדש הוקם על ידי קבוצת מתנדבים, בהנהגתו של הרב יצחק אייזיק ווייס. הקבוצה הייתה מורכבת מיהודים ויהודיות, רובם נטולי ילדים, שביקשו להתיישב בגולן. הם נקראו "בני ברית".

הקבוצה הייתה מורכבת מיהודים ויהודיות, רובם נטולי ילדים, שביקשו להתיישב בגולן. הם נקראו "בני ברית".

הקבוצה הייתה מורכבת מיהודים ויהודיות, רובם נטולי ילדים, שביקשו להתיישב בגולן. הם נקראו "בני ברית".

חפשו אותנו במרשתת:

<http://golnar.haifa.ac.il/scripts/topsrch/topapi.dll?ShowSearchHtml&H1&>

<https://www.facebook.com/golanarchive/>

נראה בניזלטר הבא...